Ref. Ares(2026)8304797 - 31/08/2026

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SIOV štátny inštitút odborného vzdelávania

EQAVET

Spolufinancované z programu Európskej únie Erasmus+

ZABEZPEČOVANIE A ZVYŠOVANIE KVALITY VZDELÁVANIA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Správa o vývoji v období 2024 – 2025

Obsah

1. Úvod

2. Legislatívne zmeny v rezorte školstva 2024 – 2025 so zameraním na zabezpečovanie a zvyšovanie kvality vzdelávania, najmä odborného

3. Zabezpečovanie kvality vo vzdelávaní – opatrenia vo vysokoškolskom vzdelávaní a OVP

4. Kvalita vo vzdelávaní dospelých

5. Mikroosvedčenia v SR

6. Individuálne vzdelávacie účty

7. Overovanie kvalifikácií

8. Záver

Zdroje

Vydavateľ: © Štátny inštitút odborného vzdelávania, Bellova 54/A, 837 63 Bratislava 37

2026

Táto publikácia bola vydaná s finančnou podporou Európskej únie v rámci projektu programu Erasmus+ EQAVET – European Quality Assurance in Vocational Education and Training National Reference Points, projektové číslo: 101124684 — EQAVET SK 2023, realizovaného Štátnym inštitútom odborného vzdelávania v rokoch 2023 – 2026.

Podpora Európskej komisie na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť za po

užitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

1. Úvod

Táto správa poskytuje prehľad opatrení na zabezpečovanie a zvyšovanie kvality vzdelávania v Slovenskej republike v období rokov 2024 – 2025, s dôrazom na odborné vzdelávanie a prípravu (OVP), vysokoškolské vzdelávanie a vzdelávanie dospelých. Nadväzuje na predchádzajúce správy o kvalite pripravené Národným referenčným bodom EQAVET v Slovenskej republike, ktorý je súčasťou Štátneho inštitútu odborného vzdelávania. Cieľom týchto správ je zachytiť vývoj v oblasti zabezpečovania kvality odborného vzdelávania a prípravy a súvisiacich oblastí vzdelávania a poskytnúť tak ucelený a štruktúrovaný pohľad na aktuálny stav a smerovanie politiky kvality vzdelávania v SR.

Obdobie 2024 – 2025 predstavuje kľúčovú etapu legislatívnych zmien, ktorá zásadne prestavuje systém uznávania kvalifikácií, celoživotného vzdelávania a nástrojov na podporu prístupu k vzdelávaniu. Hlavným legislatívnym medzníkom je nový zákon o vzdelávaní dospelých (č. 292/2024 Z. z.), účinný od 1. januára 2025, ktorý nahradil zákon o celoživotnom vzdelávaní (č. 568/2009 Z. z.). Zákon zaviedol nové mechanizmy zabezpečovania kvality vzdelávacích inštitúcií a programov a nové nástroje, ako sú mikroosvedčenia a individuálne vzdelávacie účty (IVÚ). Súbežne prebehla revízia štandardov kvality vysokoškolského vzdelávania a nových štandardov certifikácie vzdelávacích inštitúcií v segmente vzdelávania dospelých.

2. Legislatívne zmeny v rezorte školstva 2024 – 2025 so zameraním na zabezpečovanie a zvyšovanie kvality vzdelávania

Roky 2024 a 2025 priniesli v slovenskom rezorte školstva sériu legislatívnych zmien, ktoré po prvý raz komplexne upravujú otázku kvality vzdelávania naprieč všetkými stupňami a formami vzdelávania – od odborného vzdelávania a prípravy cez vysoké školstvo až po vzdelávanie dospelých. Legislatívne zmeny nadväzujú na Stratégiu celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021 – 2030 a na revidovaný Národný implementačný plán pre OVP (2024).

2.1 Zákon o vzdelávaní dospelých č. 292/2024 Z. z.

Nový zákon o vzdelávaní dospelých bol schválený 30. októbra 2024 a nadobudol účinnosť 1. januára 2025. Zrušil zákon o celoživotnom vzdelávaní č. 568/2009 Z. z. a v obmedzenej miere prevzal aj agendu celoživotného učenia. Za dospelú osobu na účely zákona sa považuje osoba od 16 rokov veku (do tejto kategórie tak spadajú aj starší žiaci strednej školy).

Zákon po prvý raz systémovo zavádza legálnu definíciu mikroosvedčenia (§8 ods. 1) vrátane podmienok jeho vydávania, inštitút individuálnych vzdelávacích účtov (IVÚ), nové kompetencie Aliancie sektorových rád (ASR) pri akreditácii vzdelávacích inštitúcií a programov, pri tvorbe kvalifikačných štandardov a pri vedení registra Národnej sústavy kvalifikácií, povinnosť certifikácie vzdelávacích inštitúcií ako predpoklad vydávania mikroosvedčení a poskytovania programov rozvoja digitálnych zručností, ako aj procedúru overovania (validácie) výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa prostredníctvom vydávania osvedčenia o profesijnej kvalifikácii.

Sprievodnou zmenou je novela zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch (č. 138/2019 Z. z.), prijatá 21. októbra 2025, ktorá explicitne stanovila, že držiteľ mikroosvedčenia získava profesijnú kvalifikáciu až po úspešnej validácii výsledkov vzdelávania podľa § 19 ods. 2 až 4 zákona č. 292/2024 Z. z.

2.2 Zákon o vysokých školách č. 300/2025 Z. z.

Nový zákon o vysokých školách (300/2025 Z.z.)[1] nadväzuje na reformu financovania a riadenia vysokých škôl a zároveň vytvára legislatívny rámec pre poskytovanie mikroosvedčení vysokými školami, prepojenie mikroosvedčení s uznávaním kreditov (§ 81) a možnosť zavedenia programov na úrovni SKKR/EKR 5 (krátky cyklus terciárneho vzdelávania) aj mimo vysokých škôl. Zákon zároveň limituje rozsah uznávania kreditov na základe mikroosvedčení a neformálneho vzdelávania na 30 % riadnej záťaže štúdia (15 % pri spojenom prvom a druhom stupni).

2.3 Novela zákona o odbornom vzdelávaní a príprave (61/2015 Z. z.) a súvisiace zmeny

Legislatívny rámec OVP naďalej vychádza z novelizovaného zákona č. 61/2015 Z. z. (novela z roku 2021), ktorá posilnila úlohu zamestnávateľov, zaviedla nadpodnikové vzdelávacie centrá (NVC) a rozšírila právomoci Rady zamestnávateľov pre OVP na celý systém odborného vzdelávania. V období

[1] https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2025/300/20260301

2024 – 2025 pokračuje implementácia týchto opatrení, najmä budovanie siete centier odborného vzdelávania excelentnosti (COVP) a NVC, ktoré majú priamy dosah na kvalitu praktickej prípravy.

2.4 Prehľad kľúčových legislatívnych aktov (2024 – 2025)

Predpis	Účinnosť	Relevancia pre kvalitu vzdelávania
Zákon č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých	1. 1. 2025	Mikroosvedčenia, IVÚ, certifikácia inštitúcií, overovanie kvalifikácií, úloha ASR
Zákon č. 300/2025 Z. z. o vysokom školstve	2025	Uznávanie kreditov za mikroosvedčenia, krátky cyklus SKKR/EKR 5
Novela zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch	21. 10. 2025	Prepojenie mikroosvedčenia a profesijnej kvalifikácie
Štandardy SAAVŠ pre vnútorný systém kvality VŠ (nový čl. 12, 13)	4. 9. 2025 (povinnosť VŠ do 30. 9. 2026)	Kvalita programov vedúcich k mikroosvedčeniu na VŠ
Štandardy pre certifikáciu vzdelávacích inštitúcií (14 štandardov v 5 oblastiach)	2025	Kvalita poskytovateľov vzdelávania dospelých (vrátane SŠ)

3. Zabezpečovanie kvality vo vzdelávaní

3.1 Vysokoškolské vzdelávanie

Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo (SAAVŠ), plnohodnotný člen Európskej asociácie pre zabezpečovanie kvality vo vysokoškolskom vzdelávaní (ENQA) od roku 2024, zverejnila 4. septembra 2025 revidované Štandardy pre vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a vzdelávacích programov vedúcich k získaniu mikroosvedčenia[2]. Nový článok 12 týchto štandardov („Zabezpečovanie kvality vzdelávacích programov vedúcich k získaniu mikroosvedčenia“) vyžaduje, aby si vysoké školy vytvorili „primerané štruktúry a procesy“ a začlenili do vnútorného systému kvality formalizované politiky pre programy vedúce k mikroosvedčeniu.

Medzi kľúčové povinnosti vysokých škôl podľa týchto štandardov patrí:

- posudzovanie návrhov poskytovateľov vzdelávania dospelých, ktorí žiadajú o súhlas na vydávanie mikroosvedčenia, vrátane možnosti odňať tento súhlas pri porušení záväzkov,
- zabezpečenie, aby ciele a výsledky vzdelávania zodpovedali aktuálnym potrebám trhu práce a spoločnosti (čl. 12 ods. 4 písm. e),
- priebežné monitorovanie, periodické hodnotenie a schvaľovanie vzdelávacích programov za účasti všetkých zainteresovaných strán (čl. 12 ods. 4 písm. p),
- zverejnenie jasných a dostupných pravidiel pre všetky fázy vzdelávacieho programu – podmienky prijatia, poplatky, spôsob a kritériá overovania výsledkov vzdelávania i kritériá vydania mikroosvedčenia,
- určenie počtu kreditov ECTS pre mikroosvedčenie a pravidiel jeho uznávania v bakalárskom, magisterskom a doktorandskom štúdiu.

Vysoké školy majú povinnosť upraviť svoje vnútorné systémy zabezpečovania kvality do 30. septembra 2026. Náročnosť tejto úlohy je výrazne vyššia pri mikroosvedčeniach vydávaných poskytovateľmi

[2] https://saavs.sk/sk/standardy-pre-vnutorny-system-zabezpecovania-kvality/

vzdelávania dospelých (kde VŠ plní úlohu regulátora kvality) než pri mikroosvedčeniach vydávaných samotnou vysokou školou.

3.2 Vzdelávanie dospelých

Na základe aplikácie zákona o vzdelávaní dospelých, v rámci ktorej bol vytvorený Informačný systém vzdelávania dospelých, bola expertnou pracovnou skupinou Štátneho inštitútu odborného vzdelávania (ŠIOV) a Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR začiatkom roka 2025 pripravená Príručka pre žiadateľov o certifikáciu vzdelávacej inštitúcie a Štandardy zabezpečovania kvality vzdelávacích inštitúcií v oblasti vzdelávania dospelých[3]. Ide o súbor 14 štandardov v piatich oblastiach:

- 1. Vzdelávací proces,
- 2. Personálne zabezpečenie vzdelávacej činnosti,
- 3. Prístup k účastníkovi vzdelávania,
- 4. Vonkajšie vzťahy vzdelávacej inštitúcie a jej členstvo v stavovských organizáciách alebo v profesijných organizáciách,
- 5. Riadenie vzdelávacej inštitúcie a zabezpečovanie kvality vzdelávacej inštitúcie.

Vzdelávacia inštitúcia, ktorá sa uchádza o certifikáciu, vypracúva sebahodnotiacu správu spolu s plánom zlepšovania priamo v elektronickom prostredí ISVD, pričom v nej preukazuje súlad svojho vnútorného systému riadenia kvality s jednotlivými štandardmi vo všetkých piatich oblastiach.
Certifikácia je podmienkou zápisu do Registra certifikovaných vzdelávacích inštitúcií a platí päť rokov odo dňa zápisu; po uplynutí tejto doby je potrebné podať novú žiadosť, keďže platnosť certifikácie sa nepredlžuje. Certifikovaná inštitúcia je zároveň povinná priebežne dodržiavať vlastný systém zabezpečovania kvality deklarovaný v sebahodnotiacej správe, čo podlieha následnej kontrole zo strany ministerstva.

3.3 Odborné vzdelávanie a príprava

V odbornom vzdelávaní pokračovala implementácia širšieho rámca kvality. Národný projekt „Zavádzanie manažérstva kvality v OVP a vzdelávaní dospelých“[4] (ESF+/Program Slovensko, rozpočet nad 6,96 mil. eur, 2024-2026) má za cieľ vytvoriť komplexný systém manažérstva kvality pre počiatočné aj ďalšie vzdelávanie, vypracovať národnú stratégiu kvality a rozšíriť partnerské hodnotenie (peer review) medzi strednými odbornými školami, Do konca roka 2025 sa do peer review na základe spoločného rámca zapojilo 99 stredných odborných škôl. Samotný model peer review, založený na medzinárodnom rámci (Gutknecht-Gmeiner, 2007), bol úspešne pilotovaný v stredných školách a má sa stať súčasťou plánov na zlepšenie kvality škôl. Súbežne sa buduje trojpilierový systém sledovania uplatnenia absolventov (graduate tracking) – funkčný administratívny pilier, pilier národných prieskumov nadväzujúci na skúsenosti s prieskumom Eurograduate a pripravovaný školský pilier – ktoré majú spoločne poskytovať spätnú väzbu pre úpravu vzdelávacích programov.

3.3.1 Metóda peer review v odbornom vzdelávaní na Slovensku

Od roku 2024 pilotuje Štátny inštitút odborného vzdelávania metódu zabezpečovania kvality peer review na celonárodnej úrovni prostredníctvom národného projektu Zavedenie manažérstva kvality

[3] https://isvd.iedu.sk/KnowledgeBase/QualityStandards
[4] https://siov.sk/zavedenie-manazerstva-kvality-v-ovp/

v OVP a vzdelávaní dospelých. Metódu, s ktorou experimentuje od roku 2017, prevzal z európskeho kontextu a rozpracoval na národnej úrovni predchádzajúce postupy s ohľadom na slovenské špecifiká.

Metóda vzájomného hodnotenia (peer review) predstavuje nástroj na podporu a rozvoj kvality v odbornom vzdelávaní a príprave. Jej podstatou je vzájomné hodnotenie medzi inštitúciami alebo odborníkmi pôsobiacimi v tej istej oblasti. Na rozdiel od inšpekčných mechanizmov alebo auditov, ktoré sa zameriavajú na kontrolu súladu s legislatívou a normami, peer review zdôrazňuje partnerský prístup, výmenu skúseností a poskytovanie spätnej väzby s cieľom identifikovať možnosti ďalšieho rozvoja inštitúcie a jej poskytovaných služieb.

Hoci peer review má niekoľko vlastných špecifík, je založené na rovnakých prvkoch ako etablované iné systémy zabezpečovania kvality (napr. CAF, ISO, EFQM, TQM, a pod.) aplikované v biznise alebo iných prostrediach. Peer review, podobne ako iné systémy, vychádza z myšlienky, že kvalitu treba priebežne rozvíjať, nie iba kontrolovať. Základným prvkom je sebahodnotenie – organizácia identifikuje svoje silné a slabé stránky, sama si nastavuje ciele, meria výsledky a porovnáva ich s kritériami. Rovnako obsahuje súbor kritérií, podľa ktorých sa posudzuje činnosť organizácie, zapája široké spektrum aktérov a pomáha budovať kultúru kvality. Peer review sa líši najmä tým, že je založené na princípe partnerstva, je menej formálne a zamerané na vzájomné učenie sa medzi inštitúciami. Peer review môže byť využívané ako doplnok k tradičnej školskej inšpekcii, pričom umožňuje, aby sa školy navzájom učili, reflektovali svoje silné a slabé stránky a získavali odporúčania od kolegov z praxe.

V Európskej únii sa táto metóda rozvíjala v súvislosti s iniciatívami na podporu kvality v OVP, najmä v kontexte implementácie Európskeho rámca pre zabezpečovanie kvality vo vzdelávaní a odbornej príprave (EQAVET)[5], ktorý bol prijatý v roku 2009 na základe odporúčania Európskeho parlamentu a Rady EÚ. Experimentovanie s ňou podporili programy EÚ na rozvoj OVP (Erasmus+ a jeho predchodcovia) v niekoľkých medzinárodných projektoch. Od roku 2021 Európska komisia využíva metódu peer review ako nástroj na posudzovanie systémov OVP v členských krajinách prostredníctvom tzv. národných referenčných bodov EQAVET[6].

Celý postup vzájomného hodnotenia (peer review) je založený na princípe neustáleho zlepšovania ako nekončiaci a opakujúci sa proces.

Obr. 1: Cyklus peer review. Manuál vzájomného hodnotenia kvality v OVP

[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32009H0708(01)
[6] The EQAVET Network's approach to VET system level Peer Reviews: A Manual https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26623&langId=en

K implementácii metódy bola adaptovaná európska príručka a oblasti kvality[7], ktoré slúžia na posudzovanie aktivít školy v 10 dimenziách:

Kľúčové oblasti:	**Voliteľné oblasti:**
1. Školský vzdelávací program	5. Hodnotenie žiakov
2. Výchovno-vzdelávací proces	6. Vzdelávacie výstupy
3. Riadenie školy	7. Zamestnanci a žiaci
4. Manažment kvality a strategické plánovanie	8. Inklúzia a rozmanitosť
	9. Administratíva, infraštruktúra a zdroje
	10. Vonkajšie vzťahy a internacionalizácia

Jej realizácia prebieha tak, že si školy zvolia oblasti hodnotenia – odporúčaná je jedna z kľúčových a jedna z voliteľných oblastí a spracujú internú sebahodnotiacu správu. Jednotlivé oblasti sú rozpracované na úroveň kritérií kvality a indikátorov, napr.:

Oblasť kvality 2: Výchovno-vzdelávací proces		
Kritériá (hodnotia sa aspoň 2 kritériá)	**Indikátory**	**Zdroje informácií**
Obsah vyučovania	• Obsah vyučovania zahŕňa vzdelávacie ciele a je v súlade so ŠkVP. • Používané učebné materiály sú aktuálne, primerané a podporujú vytváranie aktivizujúcich metód učenia sa žiakov.	ŠkVP Pozorovanie učenia sa a vyučovania Rozhovory so zamestnancami Učebné materiály Výstupy práce žiakov

Obr. 2: Ukážka jedného kritéria kvality, Manuál vzájomného hodnotenia kvality v OVP

Po príprave sebahodnotiacej správy uskutoční tím hodnotiteľov zo inej školy hodnotiacu návštevu školy, uskutoční rozhovory, analyzuje dokumentáciu a pripraví správu s odporúčaniami, v ktorej vyhodnotí zistenia a formuluje odporúčania z pohľadu „kritického priateľa“. Na základe doterajších skúseností predstavuje podobné zameranie škôl pridanú hodnotu, ale nie je podmienkou. Tím hodnotiteľov tvoria zvyčajne pedagógovia z inej školy, príp. prizvaní experti v oblasti vzdelávania.

Na základe toho, čo interný tím popísal v sebahodnotiacej správa a odporúčaní tímu hodnotiteľov z hodnotiacej návštevy si škola vypracuje akčný plán, ktorý je nástrojom zlepšovania. Prostredníctvom neho si škola stanovuje prioritné oblasti, v ktorých chce dosiahnuť zlepšenie, spôsob ich dosiahnutia, identifikuje zodpovednosti v tíme a časový harmonogram plnenia. Nový cyklus začína novým sebahodnotením, ktoré reflektuje doterajší vývoj v zabezpečovaní kvality v škole a identifikuje nové oblasti na zlepšovanie.

ŠIOV pôsobí ako koordinátor celého procesu – podporuje školy metodicky, pripravuje koordinátorov kvality v školách a navrhuje partnerskú školu pre účely hodnotenia. Dohliada nad realizáciou hodnotiacej návštevy, ale najmä formou podpory a poradenstva. Pre účely implementácie metódy spracoval sadu štandardizovaných dokumentov, ktoré podporujú celý proces.

V rámci prípravy tohto procesu v segmente OVP, ŠIOV v roku 2025 vyškolil 195 koordinátorov kvality na 98 stredných odborných školách formou inovačného vzdelávania. 70 škôl prejavilo záujem o rozšírenie témy na širší kolektív školy formou aktualizačného vzdelávania, ktoré prebieha do konca roka 2025. Popri tom pripravuje druhú fázu školenia pre koordinátorov vzdelávania od januára 2026. ŠIOV vedie aj databázu škôl implementujúcich metódu peer review[8]. V roku 2025 ŠIOV v spolupráci

[7] https://okvalite.sk/dokumenty/
[8] Mapa zapojených škôl do peer review: https://okvalite.sk/mapa/

s ministerstvom školstva pripravil výzvu na projekty, ktorá umožní fungovanie tímov kvality v školách a koordinátorov na vyšších územných celkoch[9].

Od roku 2025, v zmysle ustanovení zákona o vzdelávaní dospelých týkajúcich sa kvality inštitúcií vzdelávania dospelých, ŠIOV poskytuje certifikáciu stredných odborných škôl pôsobiacich aj vo vzdelávaní dospelých na základe implementácie metódy peer review[10].

Základnými princípmi metódy v podobe rozvíjanej v SR zostáva dobrovoľnosť, transparentnosť a dôvera. Členom tímov kvality v školách umožňuje vyskúšať si rolu hodnoteného aj hodnotiteľa. Školy na základe doterajších skúseností pripisujú významný prínos metódy k užšej spolupráci medzi školami a prenosu skúseností, či už medzi inštitúciami, alebo zapojenými pedagogickými a odbornými zamestnancami.

Význam peer review spočíva v tom, že:

- poskytuje externý pohľad na kvalitu činnosti školy založený na podobnej profesijnej skúsenosti
- podporuje profesijný rozvoj pedagógov prostredníctvom vzdelávania v oblasti manažérstva kvality a tiež vzájomného učenia sa a výmeny skúseností,
- prispieva k budovaniu kultúry kvality v OVP,
- posilňuje vzájomnú dôveru a spoluprácu medzi školami a ich užšie profesionálne väzby.

Napriek tomu, že na Slovensku nie je peer review zatiaľ systematicky zavedené, skúsenosti z pilotných aktivít ukazujú, že ide o efektívny rozvojový nástroj. Jeho širšie uplatnenie si vyžaduje podporu zo strany štátnej politiky, ktorá ďalej umožní systematickú metodickú prípravu a pôsobenie tímov kvality v školách a hodnotiteľov a následne aj intenzívnejšie zapojenie štátnych orgánov, zriaďovateľov a zamestnávateľov do problematiky zabezpečovania kvality založenom na myšlienke budovania kultúry kvality v inštitúciách poskytujúcich vzdelávanie.

3.3.2 Zavádzanie centier excelentnosti v odbornom vzdelávaní a príprave na Slovensku

Od roku 2024 Štátny inštitút odborného vzdelávania implementuje aj národný projekt Centrá excelentnosti OVP[11]. Na základe inšpirácie z európskej úrovne, akými bolo Odporúčanie Rady o OVP pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (2020), Európsky program v oblasti zručností (2020), kde sú centrá excelentnosti definované ako motor kvality a inovácií v OVP, a Osnabrücká deklarácia (2020), ktorá stanovuje strategické priority do roku 2025 v štyroch oblastiach – kvalita a inklúzia, celoživotné vzdelávanie, udržateľnosť a európsky rozmer OVP – sa Slovensko rozhodlo pristúpiť k vytvoreniu vlastného rámca pre rozvoj odborných škôl smerom k excelentnosti.

Zásadnými východiskami boli tiež:

- Štúdia Európskej komisie "Mapping of Centres of Vocational Excellence" (2019), ktorá poukázala na rôznorodosť prístupov a zároveň na spoločné črty excelentnosti v EÚ,
- a odporúčania European Training Foundation (2020–2022), ktoré zdôrazňujú potrebu systémového ukotvenia excelentnosti v národných politikách, úzkej spolupráce s regionálnym prostredím a partnerstvách s trhom práce a inými aktérmi.

[9] https://www.minedu.sk/10072025-vyhlasena-vyzva-podpora-vuc-a-sos-pri-zavadzani-a-implementacii-manazerstva-kvality/

[10] Systém manažérstva kvality založený na metóde vzájomného hodnotenia : https://okvalite.sk/certifikacia-kvality/

[11] https://siov.sk/centra-excelentnosti-ovp/

Slovenský model vychádza z týchto európskych poznatkov a zároveň reflektuje domáce potreby. Rámec, ktorý bol vytvorený, zdôrazňuje, že školy usilujúce sa o status centra excelentnosti musia dôsledne implementovať európsky rámec kvality EQAVET ako základnú požiadavku.

Východiskovým krokom bolo zadefinovanie štrnástich oblastí excelentnosti, ktoré odzrkadľujú moderné nároky na odborné vzdelávanie:

1. Kurikulum,
2. Výchovno-vzdelávací proces,
3. Štruktúra programov,
4. Spolupráca s partnermi,
5. Rozvoj pedagogických zamestnancov,
6. Kariérové poradenstvo,
7. Riadenie a zdroje,
8. Celoživotné vzdelávanie,
9. Inovácie vo vzdelávaní,
10. Digitalizácia,
11. Zelené riešenia a udržateľnosť,
12. Inklúzia a rovnosť príležitostí,
13. Podnikanie a podnikavosť,
14. Spätná väzba.

K týmto oblastiam bolo vypracovaných 42 indikátorov, ktoré umožňujú školám objektívne posúdiť vlastnú úroveň rozvoja:

Kurikulum	Interný predpis pre spracovanie, schvaľovania a aktualizáciu ŠkVP a partnerstvo
Kurikulum	Súlad ŠkVP s požiadavkami trhu práce
Kurikulum	Prístupnosť ŠkVP pre žiakov, rodičov, partnerov a verejnosť
Výchovno-vzdelávací proces	Praktické vyučovanie u zamestnávateľov
Výchovno-vzdelávací proces	Sociálny a osobnostný rozvoj žiaka
Výchovno-vzdelávací proces	Zručnosti pre 21. storočie
Štruktúra programov	Formy odborného vzdelávania a prípravy
Štruktúra programov	Skladba odborov vzdelávania, tried, celkový počet žiakov
Štruktúra programov	Nadväzujúce odborné vzdelávanie a príprava
Spolupráca s partnermi	Spolupráca so zamestnávateľmi pri poskytovaní praktického vyučovania
Spolupráca s partnermi	Spolupráca so SOŠ
Spolupráca s partnermi	Medzinárodná spolupráca
Rozvoj pedagogických zamestnancov	Kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov
Rozvoj pedagogických zamestnancov	Príprava inštruktorov v SŠV
Rozvoj pedagogických zamestnancov	Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov
Kariérové poradenstvo	Kariérové poradenstvo pre žiakov ZŠ
Kariérové poradenstvo	Kariérové poradenstvo pre žiakov SŠ
Kariérové poradenstvo	Kariérové poradenstvo pre oblasť vzdelávania dospelých
Riadenie a zdroje	Organizačná štruktúra, funkčná schéma a poradné orgány školy
Riadenie a zdroje	Učebne, laboratória, dielne a pod.
Riadenie a zdroje	Financovanie školy
Vzdelávanie dospelých	Ponuka vzdelávania dospelých
Vzdelávanie dospelých	Overovanie vzdelávacích výstupov
Inovácie vo vzdelávaní	Výskum v oblasti OVP
Inovácie vo vzdelávaní	Experimentálne overovanie nových odborov a inovačných postupov vzdelávania
Inovácie vo vzdelávaní	Štandardizácia a jednotné postupy v OVP
Digitalizácia	Digitálne kompetencie zamestnancov

Digitalizácia	Digitálne vzdelávacie zdroje, postupy a infraštruktúra
Digitalizácia	Digitálny obsah a žiaci
Zelené riešenia a udržateľnosť	Integrácia environmentálnych tém do učebných osnov
Zelené riešenia a udržateľnosť	Udržateľná infraštruktúra školy
Zelené riešenia a udržateľnosť	Kvalita vnútorného prostredia školy
Inklúzia a rovnosť príležitostí	Pripravenosť učiteľov a MOV
Inklúzia a rovnosť príležitostí	Diverzita a inklúzia vo vzdelávacom prostredí
Inklúzia a rovnosť príležitostí	Predčasný odchod zo školy
Podnikanie a podnikavosť	Rozvoj podnikateľských kompetencií žiakov
Spätná väzba	Žiaci a absolventi
Spätná väzba	Zamestnanci školy
Spätná väzba	Zamestnávatelia a rodičia

Po roku práce a na ich základe vznikla Metodika centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy[12].

Pri definovaní týchto oblastí a indikátorov sme vychádzali aj z dokumentu ENE Framework for Excellence, ktorý vytvorila European Training Foundation (ETF) pre svoju sieť centier excelentnosti. Tento rámec slúži ako nástroj na sebahodnotenie, identifikáciu silných a slabých stránok centier a plánovanie zlepšovania, pričom jeho cieľom je podpora systematického rozvoja kvality v odbornom vzdelávaní. Metodika je praktickým nástrojom pre centrá, expertov i politikov.

Tento prístup ETF založený na sebahodnotení a pravidelnom sledovaní pokroku sa premietol aj do slovenského modelu, ktorý školám umožňuje systematicky reflektovať a rozvíjať svoju vlastnú úroveň excelentnosti, pričom sú nápomocní garanti zodpovední za jednotlivé oblasti excelentnosti.

Po pol roku od zverejnenia metodiky sme na základe diskusií prišli na to, že metodika nie je dostatočne jasná a je potrebné jej doplnenie. Preto sme začali s vytváraním mikrometodík – krátke praktické návody ku každej oblasti excelentnosti. Tieto dokumenty poskytujú školám odpovede na otázku, čo konkrétne znamená byť excelentný v danej oblasti a aké aktivity, dôkazy či výstupy sa očakávajú.

Na pilotnú fázu metodiky bolo vybraných 16 stredných odborných škôl zo všetkých ôsmich krajov Slovenska – vrátane verejných (zriaďovaných VÚC) aj súkromných škôl. Výber bol koncipovaný tak, aby pokryl najvýznamnejšie sektory (strojárstvo, elektrotechnika, stavebníctvo, automobilový priemysel, drevárstvo, poľnohospodárstvo, lesníctvo, obchod a služby a pod.) a overil použiteľnosť metodiky v rôznych podmienkach.

Školám poskytujeme priebežnú metodickú a konzultačnú podporu, dvakrát ročne sa stretávame osobne na spoločných workshopoch, kde prebieha spoločné učenie sa, diskusia o výzvach, výmena dobrej praxe a zároveň sa tu zdieľajú aktuálne informácie zo systémovej úrovne – stretnutí sa pravidelne zúčastňuje aj zástupca ministerstva školstva, ktorý informuje o pripravovaných zmenách, prioritných témach a trendoch v oblasti odborného vzdelávania. Na podporu priebežnej implementácie slúžia aj online konzultácie a individuálne poradenstvo.

Koncept centier excelentnosti je na Slovensku úzko prepojený so zabezpečovaním kvality v odbornom vzdelávaní. Oblasti excelentnosti boli navrhnuté tak, aby nadväzovali na štyri fázy EQAVET cyklu (plánovanie – realizácia – hodnotenie – revízia) a zároveň posilňovali vnútornú kultúru kvality. Tento prístup umožňuje školám nielen lepšie plánovať rozvoj, ale aj systematicky zlepšovať vnútorné procesy.

[12] https://siov.sk/wp-content/uploads/2026/08/Metodika-CEOVP-aktualizacia-4-2026-i.pdf

Excelentnosť preto nevnímame len ako splnenie nadštandardných podmienok, ale ako systémový a hodnotový prístup, ktorý prepája školu s jej externým prostredím, reaguje na zmeny v spoločnosti a trhu práce, a zároveň podporuje autonómiu a inovatívnosť školy.

Podľa ETF sú najúspešnejšie centrá excelentnosti tie, ktoré sú ukotvené v ekosystémoch, tvoria partnerstvá so zamestnávateľmi, univerzitami, výskumnými organizáciami a komunitami, čím prispievajú k sociálno-ekonomickému rozvoju regiónov. Tento prístup sa snažíme reflektovať aj u nás. V praxi sme však narazili na to, že nadväzovanie partnerstiev s rezortnými ministerstvami bolo dlhodobo veľmi náročné a často bez konkrétneho výsledku. Preto sme sa časom rozhodli, že ako formu spolupráce budeme akceptovať aj zapojenie štátnej organizácie priamo riadenej ministerstvom, ktorá má kompetencie v danej oblasti. Takýto prístup sa ukázal ako realistickejší a efektívnejší.

Jednou z hlavných výziev bolo zistenie, že pôvodná metodika nie je pre všetky školy dostatočne zrozumiteľná a uchopiteľná. Preto sme sa rozhodli pre vytváranie doplnkových mikrometodík, ktoré vychádzajú z konkrétnych otázok škôl a z pozorovaní z praxe. Ich tvorba je priebežná a flexibilná- dopĺňame ich podľa potreby, pričom jednotlivé verzie revidujeme a aktualizujeme (ak je potrebné).

Prvé kroky pri budovaní centier excelentnosti na Slovensku ukazujú veľký potenciál tohto konceptu ako nástroja strategického rozvoja kvality v odbornom vzdelávaní. Kombinácia európskeho know-how, národnej adaptácie a intenzívnej spolupráce so školami vytvára základ pre udržateľný, partnerský a inovatívny model, ktorý môže v budúcnosti zvýšiť prestíž odborného vzdelávania a posilniť jeho dopad na zamestnateľnosť absolventov i rozvoj regiónov.

3.3.3 Nadpodnikové vzdelávacie centrá

Kvalitu praktickej prípravy podporujú aj nadpodnikové vzdelávacie centrá (NVC), určené najmä pre malé a stredné podniky, ktoré majú od roku 2022 vlastné kritériá certifikácie a ktorých prvé dve boli certifikované koncom toho istého roka.
Označenie „nadpodnikové vzdelávacie centrum" upravuje zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave (v znení noviel, naposledy relevantne od 1. 1. 2022), doplnkovo naň nadväzuje aj zákon č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých. Získať ho môže zamestnávateľ (alebo záujmové združenie právnických osôb, ktorými sú zamestnávatelia) ak:

- poskytuje najmenej tri roky praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania žiakom, ktorí majú uzatvorenú učebnú zmluvu s iným zamestnávateľom (teda nie len s vlastnými učňami);
- uskutočňuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov;
- uskutočňuje odbornú prípravu inštruktorov alebo hlavných inštruktorov v spolupráci s príslušnou stavovskou alebo profesijnou organizáciou;
- má schválenú stratégiu kvality odborného vzdelávania a prípravy zodpovedajúcu potrebám trhu práce;
- spolupracuje s vysokými školami a centrami odbornej excelentnosti pri rozvoji OVP;
- spĺňa ďalšie kritériá stanovené vnútorným predpisom príslušnej stavovskej/profesijnej organizácie;
- je certifikovanou vzdelávacou inštitúciou podľa osobitného predpisu (t. j. musí byť zapísaná v Registri certifikovaných vzdelávacích inštitúcií podľa zákona č. 292/2024 Z. z.).

Oprávnenie udeľuje príslušná stavovská alebo profesijná organizácia (úlohu za tento účel plní Rada zamestnávateľov pre OVP), ktorá zároveň kontroluje dodržiavanie podmienok a oprávnenie odníme, ak zamestnávateľ prestane kritériá spĺňať.

NVC umožňujú spoločné praktické vyučovanie žiakov s rôznymi zamestnávateľmi na jednom mieste – ide teda o nástroj najmä pre malé a stredné podniky, ktoré nemajú vlastnú kapacitu na plnohodnotné praktické vyučovanie, no chcú sa zapojiť do duálneho vzdelávania. Do konca roka 2024 mali oprávnenie používať toto označenie Duálna akadémia (Bratislava) a Deutsch-Slowakische Akademien (Nitra).
NVC patrí medzi subjekty, ktoré môžu požiadať o autorizáciu na overovanie vzdelávacích výstupov (popri ASR, SOŠ s označením centrum OVP, SOŠ s označením podniková škola a vysokých školách). Po úspešnom vykonaní majstrovskej skúšky vydáva NVC osvedčenie o profesijnej kvalifikácii s prívlastkom „majster" a majstrovský diplom.

4. Kvalita vo vzdelávaní dospelých

Vzdelávanie dospelých bolo v SR dlhodobo len čiastočne regulované: rezort školstva reguloval programy vedúce k živnostenskému oprávneniu, rezort práce prostredníctvom úradov práce reguloval vzdelávanie zamerané na zamestnanosť a niektoré kvalifikácie regulovali sektorové orgány, zatiaľ čo veľká časť kurzov a všeobecného vzdelávania dospelých stála mimo regulácie.

Zákon č. 292/2024 Z. z. zaviedol jednotný rámec kvality pre vzdelávanie dospelých. Kompetencia akreditácie programov a inštitúcií vzdelávania dospelých sa presunula z ministerstva na Alianciu sektorových rád (ASR)[13], pričom sa zaviedla povinná certifikácia vzdelávacích inštitúcií – tak stredných odborných škôl, ako aj poskytovateľov vzdelávania dospelých – ako podmienka vydávania mikroosvedčení. Osobitne prísny je dohľad nad poskytovateľmi programov rozvoja digitálnych a zelených zručností, ktoré smú ponúkať iba certifikované inštitúcie zaregistrované u ASR. Súčasťou systému je aj register vzdelávacích inštitúcií poskytujúcich programy vedúce k mikroosvedčeniu, pričom platnosť registrácie je stanovená na päť rokov.

Proces certifikácie výlučne v elektronickej podobe zabezpečuje Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR prostredníctvom Informačného systému vzdelávania dospelých (ISVD)[14], pričom záväzným dokumentom sú Štandardy zabezpečovania kvality vzdelávacích inštitúcií v oblasti vzdelávania dospelých. Právnym základom procesu je zákon č. 292/2024 Z. z. a vykonávacia vyhláška Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR č. 405/2024 Z. z. zo 13. decembra 2024.

Zákon rozlišuje tri cesty k zápisu do Registra certifikovaných vzdelávacích inštitúcií (Register CVI). Vysoké školy sa do registra zapisujú automaticky na základe podpísanej žiadosti vygenerovanej priamo systémom ISVD, keďže ich vnútorný systém kvality už podlieha dohľadu Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo. Druhou cestou je uznanie iného, ministerstvom školstva vopred schváleného systému zabezpečovania kvality – k 2. štvrťroku 2026 medzi uznané systémy patria CAF, ISO 9001, ISO 21001, eduQua, rakúsky Ö-CERT, certifikát ŠIOV o zavedení systému manažérstva kvality na základe metódy vzájomného hodnotenia (peer review) a certifikát AIVD QualTrac/EduQua – systém manažérstva kvality vo vzdelávaní dospelých, úroveň 2. Predložený doklad musí platiť aspoň 90 pracovných dní od podania žiadosti a musí byť vydaný výslovne pre proces vzdelávania; inštitúcia, ktorá implementuje systém mimo tohto zoznamu, môže požiadať ministerstvo o jeho dodatočné uznanie, o čom rozhoduje osobitná komisia do 90 pracovných dní. Treťou, najnáročnejšou cestou – určenou najmä pre stredné odborné školy a ostatných poskytovateľov vzdelávania dospelých bez certifikovaného systému kvality – je vyplnenie sebahodnotiacej správy a plánu zlepšovania priamo v ISVD podľa Štandardov zabezpečovania kvality, ktoré sú členené do piatich oblastí kvality: riadenie vzdelávacej inštitúcie a zabezpečovanie jej kvality, vzdelávacie programy a ich obsahové zameranie,

[13] https://www.alianciasr.sk/aliancia-sektorovych-rad/
[14] https://isvd.iedu.sk/

ľudské zdroje a lektorské zabezpečenie, podmienky a priebeh vzdelávania vrátane hodnotenia účastníkov, a napokon vonkajšie vzťahy vzdelávacej inštitúcie vrátane jej členstva v stavovských alebo profesijných organizáciách.

Formálne úplnú žiadosť podanú touto cestou ministerstvo školstva postúpi na odborné posúdenie hodnotiteľovi alebo skupine hodnotiteľov, ktorí musia spĺňať kvalifikačné predpoklady definované vyhláškou – vysokoškolské vzdelanie v oblasti vzdelávania dospelých alebo andragogiky a najmenej tri roky odbornej praxe, vysokoškolské vzdelanie v inom odbore a najmenej päť rokov praxe, alebo stredoškolské vzdelanie a najmenej sedem rokov preukázanej praxe v riadení kvality vzdelávania dospelých, v hodnotení projektov v tejto oblasti alebo v obdobnej činnosti. Hodnotitelia posudzujú súlad predloženej sebahodnotiacej správy so štandardmi kvality podľa jednotných kritérií za každú z piatich oblastí a sú povinní bezodkladne oznámiť ministerstvu prípadný konflikt záujmov. Ak žiadosť obsahuje formálne nedostatky, ministerstvo vyzve inštitúciu na ich odstránenie v lehote 30 kalendárnych dní; ak inštitúcia nedostatky v tejto lehote neodstráni, ministerstvo žiadosť zamietne. Inštitúcia tak nemôže byť zapísaná do registra.

Zápis do Registra CVI platí päť rokov odo dňa zápisu, je neprevoditeľný a nepredlžuje sa – po uplynutí tejto doby musí inštitúcia podať novú žiadosť o certifikáciu. Certifikovaná inštitúcia je povinná dodržiavať vlastný systém zabezpečovania kvality, oznámiť ministerstvu zmenu názvu, sídla, zrušenie alebo zánik do desiatich pracovných dní od rozhodujúcej skutočnosti, poskytovať údaje do registra absolventov pri programoch financovaných úplne alebo čiastočne z verejných zdrojov, oznamovať začiatok, miesto konania a harmonogram každého vzdelávacieho programu najneskôr jeden pracovný deň vopred a poskytovať ministerstvu súčinnosť pri kontrole. Ministerstvo inštitúciu z registra vymaže, ak uviedla nepravdivé údaje, závažne alebo opakovane porušuje svoje povinnosti, prestala spĺňať podmienky certifikácie, zanikla, alebo o výmaz sama požiadala.

4.1 Informačný systém vzdelávania dospelých a jeho registre

Informačný systém vzdelávania dospelých je štátny portál zriadený na základe zákona č. 292/2024 Z. z., ktorý slúži ako centrálne miesto pre certifikáciu vzdelávacích inštitúcií, akreditáciu programov, registráciu mikroosvedčení, zápis autorizovaných osôb a inštitúcií na overovanie vzdelávacích výstupov, ako aj pre poskytovanie kariérového poradenstva. Správcom a prevádzkovateľom systému je Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR.

Portál je určený širokému okruhu subjektov – vzdelávacím inštitúciám uchádzajúcim sa o certifikáciu alebo o vydávanie mikroosvedčení, certifikovaným inštitúciám žiadajúcim Alianciu sektorových rád o akreditáciu programov alebo o zaradenie medzi poskytovateľov programov digitálnych a zelených zručností, inštitúciám a osobám usilujúcim sa o zápis do registra autorizovaných inštitúcií, národných garantov alebo autorizovaných osôb v procese overovania vzdelávacích výstupov, poskytovateľom kariérového poradenstva pre dospelých, ako aj samotným občanom, ktorí si chcú vyhľadať vzdelávací program, kvalifikáciu alebo mikroosvedčenie, prípadne požiadať o overenie výsledkov svojho učenia.

ISVD postupne sprístupňuje spolu 13 registrov vedených ako informačné systémy verejnej správy. Verejne dostupné sú:

- najmä register certifikovaných vzdelávacích inštitúcií (Register CVI),
- register akreditovaných vzdelávacích programov,
- register neakreditovaných vzdelávacích programov,
- register autorizovaných inštitúcií,
- register autorizovaných osôb,

- register národných garantov,
- register vzdelávacích inštitúcií poskytujúcich programy vedúce k mikroosvedčeniu a
- register poskytovateľov kariérového poradenstva pre dospelých.

Popri nich zákon zriaďuje aj neverejné registre, konkrétne register absolventov akreditovaných vzdelávacích programov, register absolventov neakreditovaných programov, register absolventov programov vedúcich k mikroosvedčeniu a register fyzických osôb, ktoré profesijnú kvalifikáciu získali overením vzdelávacích výstupov. Jednotlivé registre sa aktualizujú bezodkladne po ukončení príslušného procesu (certifikácia, akreditácia, autorizácia, zápis mikroosvedčenia), takže poskytujú priebežne aktuálny prehľad o stave systému.

Súčasťou ISVD je aj samostatná evidenčná a poradenská časť pre občanov – portál umožňuje vyhľadávanie vzdelávacích programov, kvalifikácií a mikroosvedčení, ako aj prístup ku kariérovému poradenstvu na základe osvedčenia o profesijnej kvalifikácii. Ministerstvo priebežne zverejňuje harmonogram implementácie jednotlivých funkcionalít ISVD, metodické usmernenia (napríklad k odporúčaným prílohám sebahodnotiacej správy) a organizuje informačné semináre a webináre pre žiadateľov o certifikáciu, vrátane inštruktážnych podujatí zameraných priamo na vypĺňanie sebahodnotiacej správy a plánu zlepšovania.

Funkčná kvalita vzdelávania dospelých je nevyhnutným predpokladom dôveryhodnosti mikroosvedčení a systému overovania kvalifikácií (kapitoly 5 a 7). Zákon výslovne prepája kvalitu programu (akreditácia/certifikácia) s obsahom mikroosvedčenia a s nadväzujúcim postupom validácie výsledkov vzdelávania, ktorý vedie k certifikátu o profesijnej kvalifikácii.

5. Mikroosvedčenia v SR

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 292/2024 Z. z. je mikroosvedčenie „dokladom o výsledkoch vzdelávania, ktoré fyzická osoba získala absolvovaním vzdelávacieho programu“; vydáva ho vzdelávacia inštitúcia, môže sa použiť samostatne alebo v kombinácii s inými dokladmi, môže byť uznané ako súčasť formálneho vzdelávania a ide o verejnú listinu. Vzdelávací program musí mať rozsah minimálne 25 vyučovacích hodín (horná hranica nie je stanovená), pričom vyučovacia hodina akreditovaného programu trvá 45 minút.

Právo vydávať mikroosvedčenia je viazané na štruktúru SKKR a status inštitúcie. Vysoké školy vydávajú mikroosvedčenia viazané na 3. subrámec SKKR (vysokoškolské vzdelávanie), stredné odborné školy na 2. subrámec (stredné odborné vzdelávanie), a to v rozsahu už schválených študijných odborov iniciálneho OVP. Poskytovatelia vzdelávania dospelých sú naviazaní na subrámec podľa inštitúcie, ktorá ich program schválila – vysokej školy alebo strednej odbornej školy –, prípadne na 4. subrámec (profesijné kvalifikácie) v prípade schválenia tzv. národným garantom. Gymnáziá a poskytovatelia všeobecného vzdelávania mikroosvedčenia vydávať nemôžu.

Vydávanie je viazané na register vzdelávacích inštitúcií poskytujúcich programy vedúce k mikroosvedčeniu, vedený ministerstvom školstva; registrácia inštitúcie aj právo vydávať konkrétne mikroosvedčenie sú platné päť rokov, pričom je potrebná samostatná žiadosť pre každý vzdelávací program.

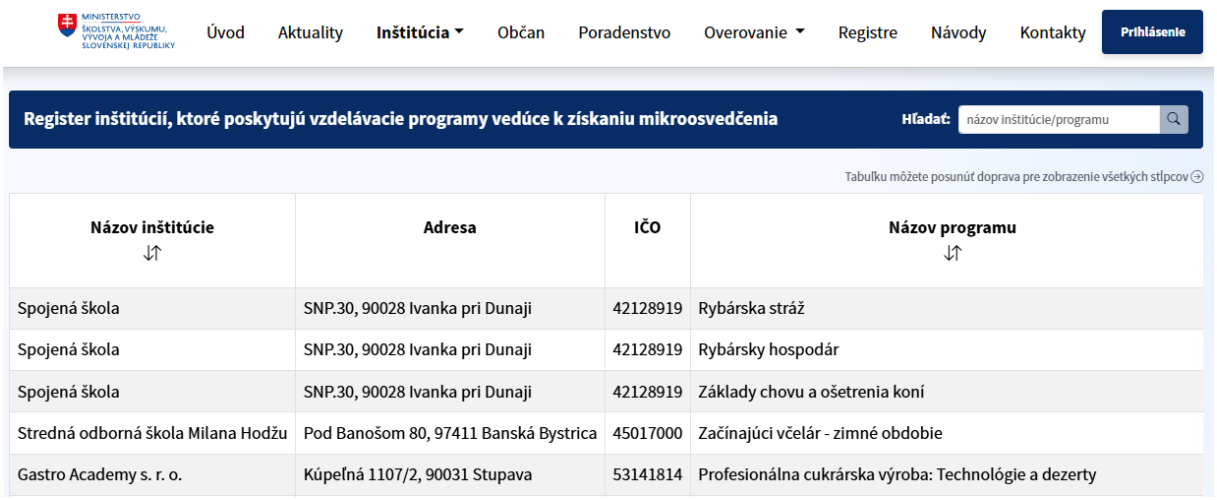

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Úvod | Aktuality | Inštitúcia | Občan | Poradenstvo | Overovanie | Registre | Návody | Kontakty | Prihlásenie

Register inštitúcií, ktoré poskytujú vzdelávacie programy vedúce k získaniu mikroosvedčenia

Hľadať: názov inštitúcie/programu

Tabuľku môžete posunúť doprava pre zobrazenie všetkých stĺpcov

Názov inštitúcie	Adresa	IČO	Názov programu
Spojená škola	SNP.30, 90028 Ivanka pri Dunaji	42128919	Rybárska stráž
Spojená škola	SNP.30, 90028 Ivanka pri Dunaji	42128919	Rybársky hospodár
Spojená škola	SNP.30, 90028 Ivanka pri Dunaji	42128919	Základy chovu a ošetrenia koní
Stredná odborná škola Milana Hodžu	Pod Banošom 80, 97411 Banská Bystrica	45017000	Začínajúci včelár - zimné obdobie
Gastro Academy s. r. o.	Kúpeľná 1107/2, 90031 Stupava	53141814	Profesionálna cukrárska výroba: Technológie a dezerty

Obr. 3: Register inštitúcií, ktoré poskytujú vzdelávacie programy vedúce k získaniu mikroosvedčenia

Získanie mikroosvedčenia neznamená automaticky rozšírenie alebo zvýšenie kvalifikácie. osobu. Na získanie certifikátu o profesijnej kvalifikácii ("osvedčenie o profesijnej kvalifikácii") musí absolvovať proces overenia (validácie) výsledkov vzdelávania podľa kvalifikačnej karty vedenej Alianciou sektorových rád v portáli Kariérna brána (pozri kapitolu 7). Mikroosvedčenie s výsledkami vzdelávania, ktoré nemajú oporu v hodnotiacich štandardoch kvalifikačnej karty, môže slúžiť len ako podporný doklad v rámci hodnotiaceho portfólia.

6. Individuálne vzdelávacie účty

Zákon o vzdelávaní dospelých zaviedol aj ďalší nový nástroj na podporu vzdelávania dospelých - individuálne vzdelávacie účty (IVÚ). Podľa § 26 zákona ide o mechanizmus, prostredníctvom ktorého štát alebo zamestnávateľ prispieva na vzdelávanie každému občanovi Slovenskej republiky staršiemu ako 16 rokov, ako aj cudzincom s trvalým, prechodným, tolerovaným alebo iným pobytom na území SR. Prostriedky z individuálneho vzdelávacieho účtu je možné čerpať výlučne u certifikovanej vzdelávacej inštitúcie, čím zákon priamo prepája fungovanie účtov so systémom certifikácie vzdelávacích inštitúcií zavedeným tým istým predpisom, pričom individuálny vzdelávací účet má slúžiť na posilnenie motivácie účasti dospelých na vzdelávaní. Na poskytnutie dotácie z účtu pritom nie je právny nárok a kritériá oprávnenosti spolu s výberovými kritériami zverejňuje príslušný orgán, čo umožňuje reguláciu prístupu k prostriedkom v závislosti od kapacít systému a stanovených priorít.

Zákon rozlišuje dve kategórie individuálnych vzdelávacích účtov. Prvá kategória predstavuje finančnú podporu, pilotne vo výške 200 eur na účet, určenú na vzdelávanie zamerané na základné zručnosti, kľúčové kompetencie, zelené a digitálne zručnosti a na služby kariérového poradenstva. Druhá kategória podporuje získanie, prehĺbenie alebo rozšírenie kvalifikácie, vrátane prístupu ku kariérovému poradenstvu a k overovaniu výsledkov vzdelávania, teda k hodnoteniu alebo uznaniu predchádzajúceho učenia sa.

Správu individuálnych vzdelávacích účtov zabezpečuje ministerstvo školstva prostredníctvom elektronickej platformy www.vzdelavamsa.sk od januára 2025, ktorá má umožňuje vyhľadávanie kurzov, registráciu a správu účtov. Financovanie prostredníctvom IVÚ je dostupné od 1. apríla 2026.

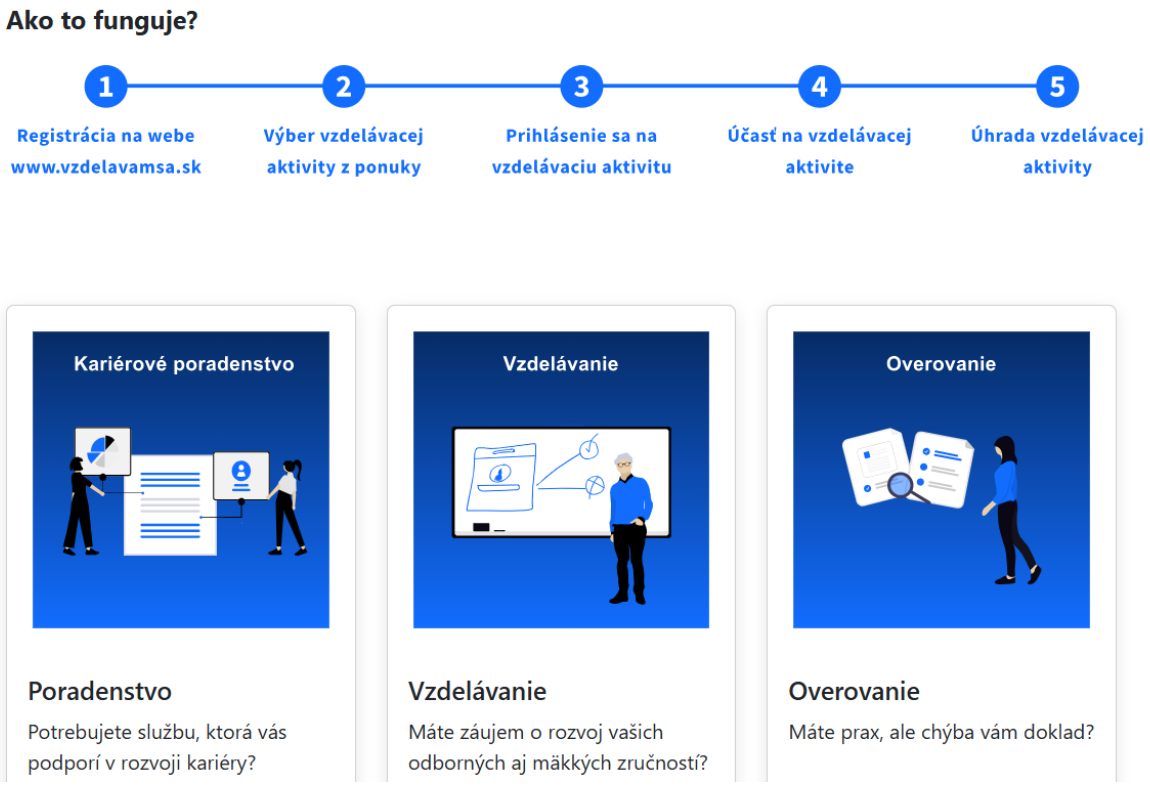

Obr. 4: Ukážka časti portálu pre individuálne vzdelávacie účty

7. Overovanie kvalifikácií

7.1 Systém overovania (validácie) neformálneho a informálneho učenia sa

Systém overovania (validácie) výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa (VNFIL) sa na Slovensku buduje postupne od roku 2009, keď zákon o celoživotnom vzdelávaní zaviedol Slovenský kvalifikačný rámec (SKKR) a kvalifikácie definované výsledkami vzdelávania. V roku 2017 bol SKKR referencovaný k Európskemu kvalifikačnému rámcu (EQF). SKKR (osemúrovňový rámec s ôsmimi úrovňami, referencovaný k EQF v roku 2017) obsahuje viac ako 7 500 zaradených kvalifikácií, z toho približne 1 000 kvalifikácií opísaných výsledkami vzdelávania je zapísaných v Národnej sústave kvalifikácií (NSK) – asi tretina formou formálneho vzdelávania, dve tretiny prostredníctvom neformálneho a informálneho učenia sa. Aktualizovaná referenčná správa SKKR k EQF vrátane sebacertifikácie voči kritériám QF-EHEA sa plánuje na rok 2026. Kľúčovým nástrojom bol projekt ESF „Systém overovania kvalifikácií“ (SOK), v rámci ktorého bolo autorizovaných 150 inštitúcií, preškolených a autorizovaných 376 hodnotiacich (validačných) odborníkov a 111 národných garantov, vypracovaných 314 hodnotiacich manuálov pre 43 kvalifikácií a vydaných vyše 2 700 osvedčení o profesijnej kvalifikácii na základe validácie.

Zákon o vzdelávaní dospelých preniesol zodpovednosť za tvorbu kvalifikačných štandardov a organizáciu validácie na Alianciu sektorových rád (ASR), ktorá spravuje portál Kariérna brána obsahujúci kvalifikačné karty s hodnotiacimi štandardmi pre jednotlivé profesijné kvalifikácie. Overovanie kvalifikácií (validáciu) vykonávajú autorizované inštitúcie za účasti autorizovaných osôb (hodnotiteľov), zapísaných ministerstvom školstva po predchádzajúcom súhlase ASR. Uchádzač môže využiť mikroosvedčenie ako súčasť hodnotiaceho portfólia, o použití ktorého rozhoduje autorizovaná osoba a autorizovaná inštitúcia.

Zákon zaviedol aj akreditačný proces pre inštitúcie vykonávajúce validáciu, čím sa má posilniť zabezpečovanie kvality validačných postupov. Overenie výsledkov vzdelávania sa realizuje podľa hodnotiaceho štandardu príslušnej profesijnej kvalifikácie; súčasťou hodnotenia je aj tzv. portfólio uchádzača.

7.2 Úloha národných garantov a sektorových rád

V prípade, že vzdelávací program nemá oporu v existujúcej kvalifikačnej karte (hodnotiacom štandarde), môže inštitúcia navrhnúť vytvorenie novej kvalifikačnej karty, podmienené podporou zástupcu zamestnávateľov. Kartu následne vytvára príslušná sektorová rada pod dohľadom národného garanta (špecialistu registrovaného ministerstvom po schválení ASR). Tento mechanizmus umožňuje prepojiť mikroosvedčenie s certifikátom o profesijnej kvalifikácii, avšak iba ak sú výsledky vzdelávania kryté existujúcimi hodnotiacimi štandardmi.

8. Záver

Roky 2024 – 2025 znamenajú pre slovenský systém zabezpečovania kvality vzdelávania zlomové obdobie. Zákon o vzdelávaní dospelých (292/2024 Z. z.) po prvý raz komplexne prepája kvalitu vzdelávacích inštitúcií a programov s novými nástrojmi flexibility (mikroosvedčenia, individuálne vzdelávacie účty) a s posilneným systémom overovania kvalifikácií, pričom kľúčovú regulačnú a koordinačnú úlohu preberá Aliancia sektorových rád. Súbežne revidované štandardy kvality vysokoškolského vzdelávania (SAAVŠ) a certifikačné štandardy pre stredné odborné školy a poskytovateľov vzdelávania dospelých vytvárajú dvojúrovňový, diferencovaný systém zabezpečovania kvality podľa typu inštitúcie.

Medzi hlavné výzvy pre ďalšie obdobie patrí predovšetkým zabezpečenie administratívne zvládnuteľného, no zároveň dôveryhodného procesu certifikácie a akreditácie inštitúcií, aby sa neopakovala skúsenosť s nízkou mierou využitia predchádzajúcich sietí kvality, napríklad pôvodných centier OVP. Rovnako dôležité je dobudovanie inštitucionálnych kapacít Aliancie sektorových rád, ktorá má niesť ťažisko zodpovednosti za akreditáciu, tvorbu kvalifikačných štandardov aj rozhodovanie o použití zdrojov individuálnych vzdelávacích účtov, ako aj zabezpečenie ich dlhodobej finančnej udržateľnosti po skončení financovania z fondov EÚ. Ďalšou výzvou je prepojenie agendy mikroosvedčení so sociálnym začlenením znevýhodnených skupín, ktoré je zatiaľ len okrajovo reflektované v platnej politike, a napokon dokončenie úpravy vnútorných systémov kvality vysokých škôl do 30. septembra 2026.
Ak sa uvedené výzvy podarí zvládnuť, systém zabezpečovania kvality vzdelávania v SR môže v strednodobom horizonte výrazne prispieť k napĺňaniu cieľov Odporúčania Rady EÚ o OVP a Európskeho priestoru vzdelávania, najmä pokiaľ ide o flexibilitu, priepustnosť a relevantnosť vzdelávania a prípravy pre potreby trhu práce a inkluzívny prístup k celoživotnému vzdelávaniu.

Zdroje

- Cedefop. (2025). Vocational education and training policy briefs 2024 – Slovakia. https://www.cedefop.europa.eu/files/vet_policy_briefs_2024_slovakia_cedefop_2025_0.pdf
- Jelínková, D., & Vantuch, J. (2024). Implementing European priorities in VET: Slovakia. Cedefop ReferNet thematic perspectives. https://www.cedefop.europa.eu/files/implementing_eu_priorities_slovakia_2024_0.pdf
- Cedefop. (2025). European inventory of national qualifications frameworks 2024: Slovakia. https://www.cedefop.europa.eu/files/slovakia_-_european_inventory_of_nqfs_2024.pdf
- Cedefop. (2025). 2025 skills forecast – Slovakia. https://www.cedefop.europa.eu/files/skills_forecast_-_slovakia_2025.pdf
- Cedefop. (2025). Spotlight on jobs and skills 2025 – Slovakia. https://www.cedefop.europa.eu/files/8157_en.pdf
- Zákon č. 292/2024 Z. z. o vzdelávaní dospelých. https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2024/292/
- Zákon č. 300/2025 Z. z. o vysokých školách, https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2025/300/20260301, dátum prístupu 13. 4. 2026
- Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo. (2025). Štandardy pre vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania a vzdelávacích programov vedúcich k získaniu mikroosvedčenia. https://saavs.sk/wp-content/uploads/2025/09/Standardy-pre-VSZK_ucinne-od-1.-oktobra-2025.pdf
- Štátny inštitút odborného vzdelávania. (2024). Manuál vzájomného hodnotenia kvality v odbornom vzdelávaní a príprave, https://novy.siov.sk/wp-content/uploads/2025/11/A1-Metodika-peer-review.pdf